

► ANNIINA LUNDVALL

Tulevaisuuden maastotietokanta perustuu yhteisiin käsitelmalleihin

Kansallinen maastotietokanta kokoaa yhteen rakennus-, liikenneverkko-, hydrografia-, maanpeittotiedot ja myöhemmin myös paikannimet.

Kansalliseen maastotietokantaan (KMTK) tallennetaan myös ilmakuvat, korkeusmallit ja laserkeilausaineistot. Tietoa tuotetaan yhteisessä tietoekosysteemissä, jonka tavoitteena on päällekkäisen työn poistaminen ja yhteentoimivuuden varmistaminen. Myös tietomallinnusta muutetaan paremmin analyysija tukevaksi.

”Nykyjärjestelmissä on piirteitä, jotka tukevat ensisijaisesti karttatuotteiden tekoa mutta eivät kunnolla paikkatietoanalyysija. Joissakin aineistoissa voi olla esimerkiksi ’spagettidataa’ eli vektoriaineistoa ilman topologioita ja ominaisuustietoja, jolloin paikkatietoanalyysien tekeminen on mahdollonta”, kertoo KMTK-ohjelman vetäjä **Risto Ilves** Maanmittauslaitoksesta.

Jokaisella tiedontuottajalla on omat järjestelmänsä, teknologiansa ja omat tapansa tuottaa ja jakaa tietoa. Yhtenäistämistä on lähdetty tekemään yhteisillä käsitelmallitalkoilla. Tiedontuottajaverkostoon kuuluvat Maanmittauslaitoksen lisäksi esimerkiksi Suomen kunnat, Väylä (ent. Liikennevirasto), Suomen Ympäris-

tokeskus, Ruokavirasto ja Suomen Metsäkeskus.

”On aivan keskeistä, että jokainen tuottaa tietoa yhteisellä tavalla ja että sovitaan pelisäännöt, joilla tietoa hallitaan ja ylläpidetään. Määrittelemme valtakunnalliset peruspalvelut ja -tuotteet, joiden päälle esimerkiksi kunnat ja yritykset voivat rakentaa lisäarvopalveluja”, Ilves sanoo.

Valmiina ovat rakennusten ja rakenteiden 2,5D- sekä 3D-käsitelmallit ja lähes valmiina osoitteiden käsitelmä sekä maasto-teeman, hydrografian ja tieliikenneverkon käsitelmä.

Maailma muuttuu – tieto pysyy

Yhteisten käsitelmallien lisäksi keskeistä on, että tieto ei pääse häviämään missään vaiheessa.

Kohteille annetaan pysyvä ID eli tunnisteen, jonka avulla voidaan seurata kohdetta sen syntymästä alkaen. Vaikka rakennus katoaa kaupunkikuvasta, sen tiedot eivät katoa kansallisesta maastotietokannasta. Pysyvän tunnisteen ansiosta tiedetään mitä kohteelle on tapahtunut.

Laatuvahdin ja Tallennuspalvelun avulla voi testata paikkatietoaineiston laatua ja sitä, miten se tallentuisi KMTK-tietokantaan. Tällä hetkellä Maanmittauslaitos kehittää yhteistyössä tiedontuottajien kanssa uusia tietotuotteita ja -palveluita. Toteutettavat rajapinnat perustuvat kansainvälisiin standardeihin, jolloin ne ovat

helposti kytkettävissä kuntien, viranomaisten, yritysten ja muiden käyttäjien tietojärjestelmiin.

Yhteinen työ jatkuu

Tulevaisuuden teknologiaa otetaan käyttöön hankkeen aikana esimerkiksi laserkeilausohjelmassa. Kansainvälistä kehitystä seurataan tarkkaan ja yhteistyötä tehdään tiiviisti erityisesti Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa. Tietosuojaan kiinnitetään erityistä huomiota.

KMTK-ohjelma tähtää pitkälle tulevaisuuteen esimerkiksi 3D-aineistojen osalta. Kansallisessa laserkeilausohjelmassa, joka alkaa vuonna 2020, tuotetaan koko maasta tiheämmin, nopeammin ja tehokkaammin pistepilviaineistoa. Tällaiseen aineistoon voi yhdistää esimerkiksi kuntien tuottamaa tarkempaa aineistoa. Aineiston jakelusta erilaisille käyttäjäryhmille tehdään linjanvetoa kevätkaudella.

Maanmittauslaitos tuottaa laserkeilausaineistosta valtakunnallisesti 3D-rakennukset koko Suomen alueelta. ”Se on merkittävä ponnistus paikkatietojen tehokäytön lisäämiseksi yhteiskunnassa”, Ilves korostaa.

KMTK-ohjelman kehittymistä voi seurata osoitteessa kmtk.paikkatietoalusta.fi ja tiedontuottajien palveluita osoitteessa beta.paikkatietoalusta.fi. Palvelut ovat toistaiseksi saatavilla vain suomeksi. ◀

ANNIINA LUNDVALL ON PAIKKATIEALUSTAN JOHTAVA ASiantuntija Maanmittauslaitoksessa. SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@MAANMITTAUSLAITOS.FI